

hu, da ne bi prišli pred sodišče zaradi umora in upora. Od 4 še preostalih so bili 3 od angleške barke izposojeni mornarji. »Mary Celeste« je križarila zahodno od Gibraltarja, ko se jej je približala ladja »Dei Gratia«. Kapitan Moorhouse je vzel na krov svoje ladje 4 pomorščake in spustil v svet povest o zapuščeni barki brez žive človeške duše. Lažnjivemu kapitanu so verjeli pri strogem zaslišanju izmišljotino in je prejel izplačano bogato nagrado. Od »Mary Celeste« preostali mornarji so čuvali tajnost iz strahu pred sodiščem in v vednem upu na delež pri nagradi. Sedaj so pa že pomrli vsi in tudi lažnjivi kapitan, le pri življenju ostali kuhar je upal sedaj razkrinkati 50letno skrivnost.

*

Čudna petnika na »Zeppelinu«. Kot smo že poročali, se bo podal zrakoplov »Zeppelin« iz Friedrichshafena v Zedinjene države med 15. in 20. majnikom. Za to pot sta prijavljeni kot živi pošiljki dve orjaški gorila opici.

Najvišji nebotačnik na svetu. Dve delniški družbi v Čikagi v Severni Ameriki sta zgradili skupno poslovalno poslopje s 75 nadstropji. Novi nebotačnik bo nosil ime »Crane Tower«, bo visok nad 300 metrov in najvišje poslopje na celnem svetu. Eiflov stolp v Parizu ima 300 metrov višine, stolp cerkve sv. Štefana na Dunaju 137 metrov. Za financiranje te ogromne stavbe bosta izdali oba družbi obligacije za 26 milijonov dolarjev.

Na konju iz Nemčije v sveto deželo. Živimo v časih potovanja okrog sveta. Športniki poskušajo v kolikor mogoče kratkem času prepotovati zemeljsko oblo v avtomobilih, na motornih kolesih, biciklih itd. Te dni je dospel na Dunaj mlad mož, ki se je lotil zanimive rajze iz Nemčije v Jeruzalem na konju. Dne 1. julija 1928 je jezdec, 28letni Avguštin Barke sedel na konja v Essenu na Ruhri v Nemčiji. Z ježo bi si bil rad prislužil nagrado, katero je razpisalo esensko jahalno društvo za pot iz Nemčije v Jeruzalem. Barke je prijezdil samo do Smyrne. Tamkaj se je moral odpovedati nadaljni ježi, ker je sveta dežela pod pokroviteljstvom Francije in ta dovoljuje po teh krajih edinole potovanja po železnici. Ker se radi izplačila nagrade ni smel poslužiti vožnje po železnici, bi lahko bil nadaljeval pot do Jeruzalema edinole skozi divji in življenjsko nevarni Kurdistan. Tej poti se je odrekal radi dolžine ter nevarnosti. Barke se je vrnil brez dosege cilja, prišel že na Dunaj in od tamkaj se je podal nazaj v svojo domovino v Essen.

Nove knjige.

»Kako sem v Meko romal«, tako je naslov drugi knjigi Karl Mayjevih spisov. Kdor je prebral prvo knjigo, naj ve, da je ta knjiga še bolj zanimiva. Kdor pa še ni bral ne prve in ne druge knjige, ta pač ne ve, katera je najbolj zanimiva knjiga na svetu. Knjiga se naroča v Tiskarni sv. Cirila in stane vsak zvezek 13 Din.

»Na poljan« nam pripoveduje Meško

svojo najlepšo povest. Vzemite to knjigo v roke! Naroči se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

O lepi povesti »Odpoved nesrečne žene« je samo še krog 300 izvodov na razpolago. Kdor jo hoče imeti, jo naj hitro naroči. Dobi se za 12 Din v obeh Cirišvih knjigarnah v Mariboru, pri Slomškovi tiskovni zadrugi v Celju in pri pisatelju Fr. Kolencu, kaplanu, Sv. Miklavž pri Ormožu.

Organizatorske zadeve.

Vsi organizisti se vabijo tem potom na 28. redni občni zbor Društva organizistov za mariborsko škofijo, kateri se vrši dne 5. junija t. l. ob pol 9. uri pred poldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Pobirala se bode tudi članarina. Organizisti, ta dan vsi v Celje! Agitirajte pri svojih tovariših, da se udeležijo občnega zbora. Prosite svoje predstojnike že sedaj, da boste ta dan prosti. Na železnicah bo polovična vožnja. Vsak naj vzame na postaji, koder vstopi, celi vozni listek, opremljen z mokrim žigom, do Celja. V Celju na postaji listeka ne smete oddati, ker se boste potem s tem listom peljali brezplačno domov. Torej: dne 5. junija na veselo svidenje v Celju!

NAŠA DRUŠTVA

Mladeniški konjiškega okraja! Velicastni fantovski tabor leta 1919 na Brinjevi gori nam je ustvaril močno prosvetno organizacijo v okraju. V njeni šoli se je opremilo dokaj lepo število »z uma svitlim mečem« ukaželnih mladih mož-gospodarjev. Veselju nad doseženimi uspehi treba dati primerne zunanje izraze in v to nam bo trojiška nedelja dne 26. maja, ko se zberemo ob fantovskem taboru na prijazni Brinjevi gori. V častiljivem Marijinem svetišču se hočemo zahvaliti Najvišjemu delilcu vseh dobrot ter ga prositi nadaljne pomoči in varstva, da nas leta mladosti popeljejo po potih poštenega, bogoljubnega in krepostnega fantovstva v dobo zrelega in za življenje preizkušenega moštva. Za še nadaljni razmah naše katoliške prosvete, katera naj prode tudi v župnije na obronkih zelenega Pohorja, se vrši zunaj cerkve fantovsko zborovanje, ki naj usmeri naše vrste tudi v novo započeto Marijansko delovanje po zgledu nekaterih župnij v dekaniji. Fantje, pridite številno, da preštejemo svoje vrste in se navdušimo k novemu pomlajenemu, prosvetnemu, gospodarskemu in kongregacijskemu delu. — Bog živi!

Sv. Marjeta niže Ptuja. V nedeljo dne 26. t. m. vršimo tukaj dekliški dan v proslavo device Orleanske, ki jo časte članice dekliških zvez kot svojo nebeško pokroviteljico. Dekliški dan pri nas se ne bo vršil v znamenju zunanega pompa, temveč v tistem delu za uspešen napredek in razvoj naših dekliških zvez. Po pozni sv. maši ob 11. uri navedenega dne v Slomškovem domu sestane zastopnice vseh dekliških zvez iz ptujskega okraja, kjer se bo razmotrivalo o organizaciji dekliških zvez za uspešnejše delovanje, za večji in močnejši razvoj. Predaval bo priljubljeni mladinski organizator č. g. Janez Verbanjšak. Popoldne ob treh pa priredi Dekliška zveza svečano dekliško akademijo. Na sporedu je: »Junaška deklica«, štiridejanska drama, petje, govor itd.

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno društvo »Skala« priredi na binkoštni ponedeljek popoldan še novo in nad vse lepo igr »Pri-

sega o polnoči« v Društvenem domu pri Rečniku. Sodeluje tamburaški in pevski zbor. Domačini in sosede, pridite pogledat to lepo igr, ne bo vam žal!

Sv. Anton v Slov. goricah. Orlovski odsek Sv. Anton v Slov. goricah priredi na binkoštni ponedeljek prireditev v Društvenem domu. Igrala se bo štiridejanska »Materina ljubezen« in za nameček burka v enem dejanju »Botra Nergae«. Za konec pa dramski prizor s petjem »Ob potoku«, skladba Vinka Vodopivca. Pred igrjo in med odmori nastopi pevski in tamburaški zbor. Vsi domačini in sosedi iskreno vabljeni!

Središče ob Dravi. Ljudski oder ponovi na binkošti dne 19. majnika ob treh popoldne v Društvenem domu igr »Tri sestre«. Igra je ob prvi vprizoritvi silno ugajala, ker je pač delo velikega dr. Kreka, pa tudi igralci so se uživali in izredno potrudili. Ker je ob enem zelo poučna, naj je nihče ne zamudi pogledati! Pridite, žene, da vidite, kakšne ne smete biti, če hočete imeti pri hiši mir; pridite, moški, da se naučite, kako si pomagati; pridite, dekleta, ki sanjate o družinski sreči, da boste videli, kaj jo gotovo razruši! Ker je to zadnja predstava v tej sezoni in se vrši v zelo ugodnem času, pridite gotovo in ne bo vam žal! Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Vabimo vse prijatelje orlovske organizacije na veliko telovadno akademijo, ki se vrši dne 26. majnika točno ob 15.30 pri g. Pergerju. Na sporedu je 19 izbranih točk Sodeluje mešani in moški pevski zbor; sviraje tamburaši. Akademijo priredita obe organizaciji: orlovska in orliška. Nastopita oba naščaja. Starši, priznajte delo vaših otrok, posetite nas! Nasprotniki pa oglejte si našo moč! Torej vsi na veselo svidenje! Bog živi!

Kokarje. Na binkoštno nedeljo, dne 19. majnika priredi tukajšnje Prosvetno društvo v društveni dvorani prekrasno igr »Lurška pa starica«. Začetek ob treh popoldne po večernih. Pridite v obilnem številu, ne bode vam žal!

Slivnica pri Celju. Tukajšnji telovadni odsek Orel priredi na binkoštno nedeljo ob treh popoldne v prostorih gospoda Grasellija dve smehapolni igri: »Čarodejna brivnica« in »Rdeči nosovi« ter se isto ponovi na binkoštni ponedeljek ob istem sporedu in v istem prostoru. Prijatelji poštene zabave prav uljudno vabljeni, domačini in sosednji farani, pridite prav za gotovo o veselih binkoštnih praznikih v prijazno slivniško dolino! Ker gre čisti dobiček za nabavo novega odra, pridite v obilnem številu!

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 11. maja so pripeljali špeharji na 34 vozih 100 zaklanih svinj, kmetje 12 vozov krompirja, 16 vozov sena, 5 vozov otave in 8 voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 27.54 Din, krompir po 2 do 2.25, seno po 100 do 180 otavo po 135 do 180, slamo po 90 do 100. Čebula je po 4 do 5 Din. Pšenica 3, rž 2.50, ječmen 2.50, oves 1.50 do 1.75, kornuza 2.50, ajda 2, proso 3, fižol 5 do 7, grah 14 Din. 1 kokoš 35 do 40, par piščancev 50 do 90, 1 raca 30 do 35, puran 70 do 100, domači zajec 5 do 30, kozlički 80 do 90. Česen je po 16 do 20, karfižola 5 do 15, kislo zelje 5, kislja repa 2, glavna solata 12, jabolka 6 do 10. Mleko 3 do 3.50, smetana 14 do 16, surovo maslo 40 do 44, 1 jajce 1 do 1.25 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 10. maja t. l. Pripeljanih je bilo 350 svinj, 1 ovca in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 125 do 150 Din, 7—9 tednov 225 do 250 Din, 3—4 mesečne 350 do 450 Din.

5-7 mesecev 480 do 550 Din, 8-10 mesecev 580 do 750 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16-17 Din. Prodalo se je 277 komadov.

*

Gospodarska obvestila.

»Naše gorice«, glasilo Vinarskega društva za Slovenijo v Mariboru so izšle v že 5. številki. Priporočamo strogo strokovni list vsem vinogradnikom in onim, ki imajo opravka z vinogradi in vinskimi kletmi. Za društvenike iz mariborske in ljubljanske oblasti z letno članarino po 30 Din je list brezplačen. Naročnina za vse druge letno 30 Din, za inozemce 40 Din. Posamezna številka stane 5 Din.

Še nekaj o letošnji rezi. Kateri so obrezali zgodaj in po starem in če so pustili spodaj več čepov; nas razveseli, če pogledamo tak vinograd. Ozeba trte letošnje zime ni še naredila takih posledic, kot si jih bodo gospodarji vinogradov naredili sami, ki še čakajo z rezjo za nadalje. Sedaj, ko je nastopilo toplo vreme, je začelo trsje napenjati. Mezga napenja na vrh rozge in čez urejena očesa. Spodaj, kjer je trs ostal vsake sorte zdrav čez zimo, pa ne ženejo očesa tako kakor obrezan trs po starem, ker spodaj nima tiste moči. Ko se bo začela rez v takih vinogradih, bo lila meza čez rano in na tak način bo trs oslabil. Če človeku čim več krvi odteče, tem slabši je, in ravno isto je pri trsu. In kateri so obrezali in pustili reznike 5 do 6 očes dolge, si tudi niso naredili kaj boljšega, ker itak ne poganjajo očesa in tudi ni pričakovati mladik. Vsa prerokovanja ekonomov strokovnjakov se niso uresničila, ker to so nam priče vinogradi. — H...k.

Blagajniške ure pri davčnih upravah. Radi nove organizacije finančne stroke, ki nalaga davčnim upravam izredno veliko internega uradnega dela, se je do nadaljnjega odredilo, da bodo trajale izza dne 15. maja t. l. blagajniške ure pri davčnih upravah le samo ob delavnikih in sicer samo dopoldne od 8. do 12. ure. Strankam se priporoča, da se v čim večji meri poslužujejo plačevanja raznih davščin v poštne čekovne promet in to tembolj, ker bodo pri vsakem poštne uradu poštne položnice na razpolago. Na hrstu poštne položnic pa naj vedno označijo namen plačila.

Za kasaške in galopske dirke, ki se vršijo oba binkoštna praznika v Mariboru, vlada veliko zanimanje in je že nad 50 konj priglasi- nih iz Maribora, Ljubljane, Zagreba, Ptujja, Ljutomerja, Celja in Avstrije. Tako številne priglasitve za Maribor še ni bilo in upati je, da bo poset dirke od strani občinstva mnogobrojen, ker se obeta najlepši šport. Za jugoslovanski derby je priglasi- nih 10 konj, med temi 5 iz naše domače kmetijske reje. Pri tem meetingu bodo vse dirke z mnogimi konji na startu in zmage se bodo izvajale po napetem boju. Totalizator bo povečan, da se omogoči občinstvu čim večja udeležba. Kasaško društvo je zaprosilo za obiskovalce dirke za polovično vožnjo na železnicah in pričakuje se v kratkem ugodne rešitve od železniškega ministrstva. Poleg 6 kasaških dirk v nedeljo in ponedeljek bodo tudi po dve galopske trke za gospode oficirje, ki razpolagajo z najboljšimi konji, priglasitve so iz Maribora, Zagreba in Čakovca. Poskrbljeno bo za redni avtobus-

promet z Glavnega trga v Mariboru na dirkališče na Teznu.

Novi dolarski bankovci. Leta 1934 bodo poslale ameriške Zedinjene države v promet nove dolarske bankovce. Mesto dosedanjih 39 dolarskih vrst jih bo po novem le 11. V celem bodo izmenjane 4 milijarde bankovcev in nadomeščene z novimi in bolj trpežnimi. Stari denar, ki je v prometu po vseh delih sveta že desetletja, bodo sežgali. Poglavitni vzrok za izmenjavo je umazanost in obrabljenost dosedanjih papirnatih dolarjev. Novi dolarji bodo manjši in bodo znašali skupno le dve tretjini sedanjega prostora. Papir za nove bankovce bo izdelala ameriška državna tiskarna in bo uporabila zanj 200 milijonov metrov lesa. Iz te lesne množine bo pridelanih 1,277.000 kg papirja. Novi denar se bo dal 6000krat zganiti ter zložiti, zviti ter zmečkati, pa bo še vedno ostal lep. Denarni papir, ki je sedaj v prometu, prenese komaj 2000kratno uporabo, dočim bode material za nove bankovce uporaben 3000krat.

*

Kako dosežemo obilno sadno letino?

Dobro oskrbovano sadno drevje ne rodi le vsako drugo, tretje ali šele vsako četrto, temveč sploh vsako leto.

Večkrat pa kljub vestnemu oskrbovanju sadnega drevja vendar ne dobimo obilnega in zdravega pridelka. Res, da nam včasih pozni spomladanski mraz uniči cvetje, vendar so največkrat vzrok neuspehu razni sadni škodljivci in bolezni, ki se vedno bolj razširjajo in za katerih zatiranje sadjarji še vedno nimajo pravega razumevanja. Ako hočemo doseči res obilen in zdrav sadni pridelek, je dandanes neobhodno potrebno, da ob vsaki priliki in z vsemi razpoložljivimi sredstvi zatiramo razne sadne škodljivce in bolezni. Med sadnimi škodljivci je zlasti nevaren cvetoder, ki uniči večkrat skoro vse cvetje jabolk in hrušk ter se pri nas vedno bolj razširja; ogromno škodo povzroča tudi gosenice raznih metuljev kakor glogov belin, zimski pedic, jabolčni sukač, zlatokraj in jabolčni zavijač, ki povzroča črvivost sadja; tudi listne uši in kaparji ali ščitaste uši ter prav posebno krvava uš so dobro znani škodljivci sadnega drevja. Od raznih sadnih bolezni povzroči največ škode škrlup, grintavost ali krastavost (*Fusicladium*) in črna gnjiloba (*Monilia*). Piškavo ali črvido in grintavo sadje je le malo ali nič vredno, imamo ga pa vsako leto več. Zato je zadnji čas, da sadjarji tudi zatiranju sadnih bolezni posvetijo vso potrebno pazljivost in zadostno razumevanje.

Sadne škodljivce in bolezni moremo uspešno zatirati le z raznimi kemičnimi sredstvi, katerih imamo dandanes že celo preveč, tako da se malokdo o njih prav spozna. Preobširno bi bilo o njih natančneje razpravljati, vendar pa je treba omeniti, da za nas pridejo v prvi vrsti v poštev ona sredstva, ki delujejo zoper razne vrste škodljivcev, in domača sredstva, ki so za naše raz-

mere prikladnejša in se tudi dobe vedno sveža, ter so tudi cenejša. Samo ob sebi umevne morajo biti ta sredstva tudi preizkušena glede delovanja. Čim manj sredstev nam treba uporabiti, — čim cenejša so in čim enostavnejša je uporaba, tem enostavnejše in cenejše je zatiranje škodljivcev.

Sredstva za zatiranje škodljivcev in bolezni uporabimo na ta način, da jih raztopimo v vodi in s to raztopino poskropimo sadno drevje. Zato nam je na vsak način potrebna sadna škropilnica s podaljšano cevjo. Prav dobra taka škropilnica je »Ideal L. B.«, katero si radi nizke cene more nabaviti vsak kmetovalec, ročno namreč, nahrbtno pa sadjarske podružnice; razen za sadno drevje, dajo se te škropilnice prav dobro porabiti tudi za hmelj. Škropiti je treba vedno od zgoraj doli. Seveda je treba škropljenje obaviti ob pravem času. Zato naj sledi kratko navodilo, kdaj in s katerimi sredstvi je treba škropiti! Uporabimo le naslednja domača sredstva in sicer: modro galico, Sulfarol in Arzolo, ali pa samo Tutokil, kar je še enostavnejše.

1. Škropimo sadno drevje takoj, ko ozeleni, z raztopino modre galice ter Sulfarola (na 100 litrov vode 2 kg modre galice, 1 kg apna in 2 kg Sulfarola).

2. Se škropi, ko drevje cvete; na 100 litrov vode se raztopi 1 kg modre galice, 1 kg apna, pol kg Sulfarola in pol kg Arzole.

3. Škropimo, ko drevje odcvete in je mladi sad že velik kot lešnik; vzame se enaka raztopina, kakor za drugo škropljenje.

Pri prvem, drugem in tretjem škropljenju vzamemo lahko mesto modre galice, Sulfarola in Arzole tudi samo Tutokil, kar je enostavnejše in istotako uspešno deluje; pri prvem škropljenju raztopimo na 100 litrov vode 2 kg Tutokila in tri četrt kg apna, pri drugem 1 kg Tutokila in pol kg apna ter pri tretjem škropljenju pol kg Tutokila in pol kg apna.

Oba načina, z modro galico, Sulfarolom, Arzolo in apnom, ali pa samo z Tutokilom in apnom, sta enako dobra ter tudi stroški precej enaki, samo je drugi način enostavnejši, ker ni treba raznih sredstev mešati v vodi.

Na deset sadnih dreves srednje rasti potrebujemo:

pri prvem načinu 5 kg Drvorina, 4 kg Tutokila in 2 kg sveže gašenega apna.

Tutokil in Drvorin kakor tudi Sulfarol in Arzola so naši domači in vsestransko preizkušeni ter od ministrstva za poljedelstvo odobreni izdelki, ki v nobenem oziru ne zaostajajo za tujimi ter so poleg tega tudi cenejši.

S temi sredstvi in na opisani način zatiramo res uspešno vse sadne škodljivce in bolezni s prav malimi stroški ter si zagotovimo res obilno sadno letino in prvovrsten ter tudi zdrav pridelek.

Za Dijaško kuhinjo je nabral Tomaž Stranjšak iz Maribora pri sedmini po svojem rajnem bratu Francu v Hraslju 50 Din. Bog plačaj!